

esch-r
creating circular
hospitals together

Nursing the Planet

Dr. Kim Verhaegh

Lector Verpleegkundig Leiderschap
Hogeschool Leiden & Alrijne Zorggroep
verhaegh.k@hsleiden.nl

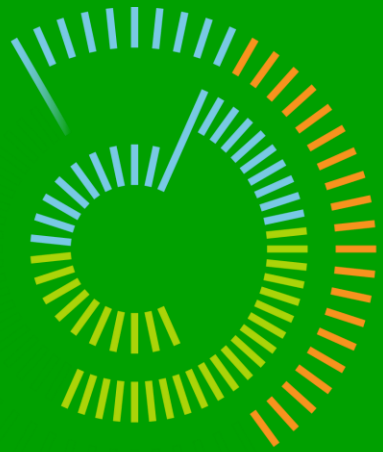
VRAAG...

Wie van jullie denkt dat duurzaamheid in de zorg vooral een taak is voor het management of beleidsmakers en niet voor verpleegkundigen?

Steek je hand op!

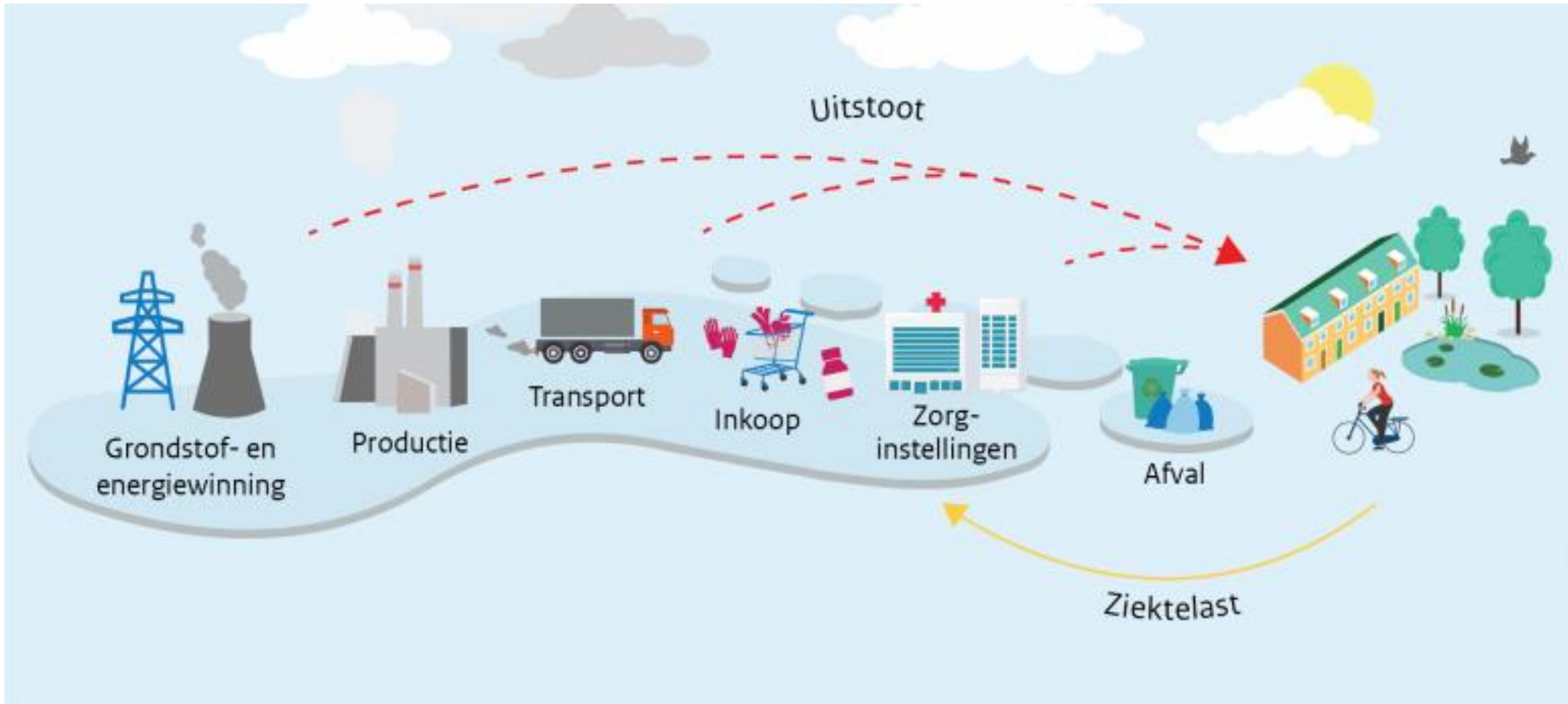

esch-r
creating circular
hospitals together

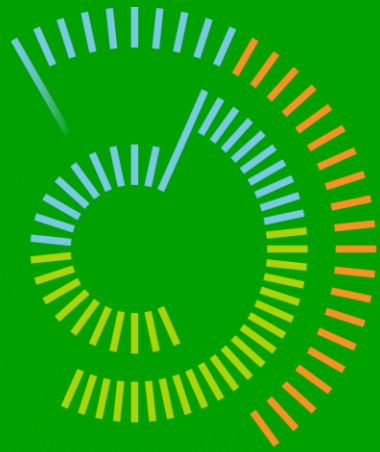
Evidence-based Strategies to create Circular Hospitals: Applying the 10-Rs framework to healthcare (ESCH-R)

<https://esch-r.org>

Evidence-based Strategies to create Circular Hospitals: Applying the 10-Rs framework to healthcare (ESCH-R)

COMPLEXE KETEN

esch-r
creating circular
hospitals together

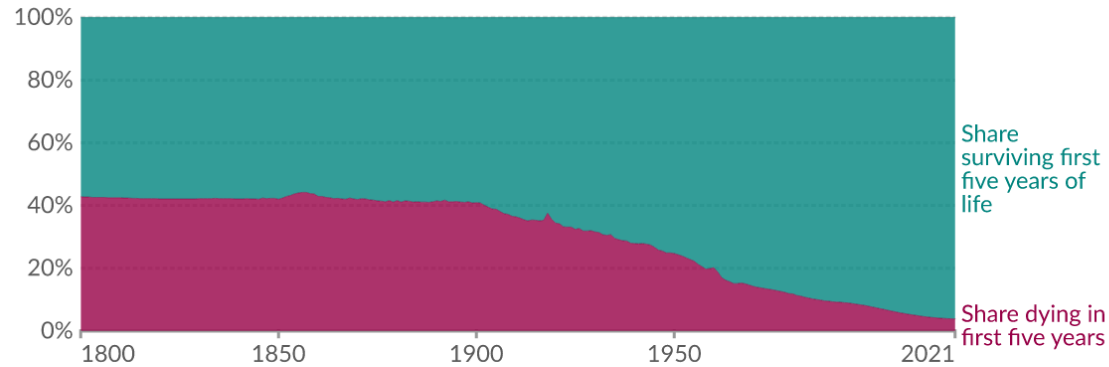
WP6 - How we engage and disseminate

**HR, HL, NHL S, UMCU, EMC, Nevi, ORTEC, NFU, MVO NL,
Gupta, medical associations, and suppliers,
all PhD students and post docs, communication manager**

Enorme gezondheidswinst van de mensheid

Global child mortality

The estimated share of newborns who die or survive the first five years of life.

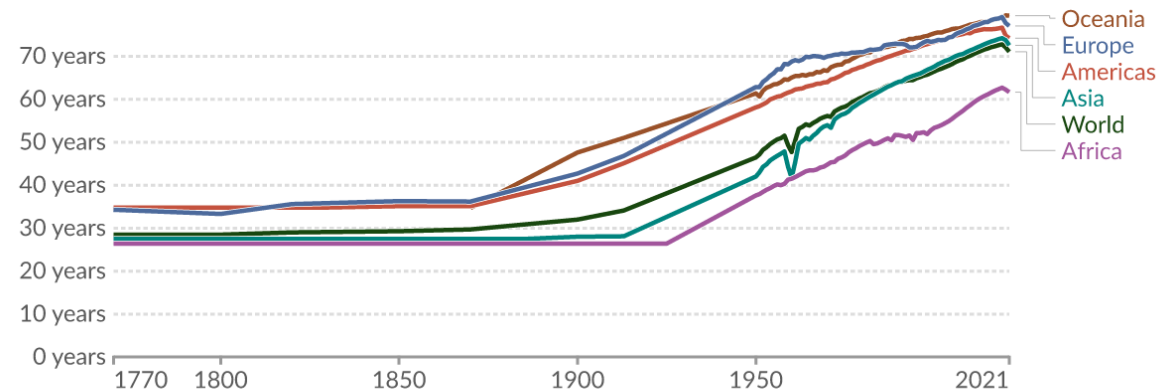

Data source: United Nations Inter-agency Group for Child Mortality Estimation (2023); Gapminder based on UN IGME & UN WPP (2020)

OurWorldInData.org/child-mortality | CC BY

Life expectancy

The period life expectancy at birth, in a given year.

Data source: UN WPP (2022); HMD (2023); Zijdeman et al. (2015); Riley (2005)

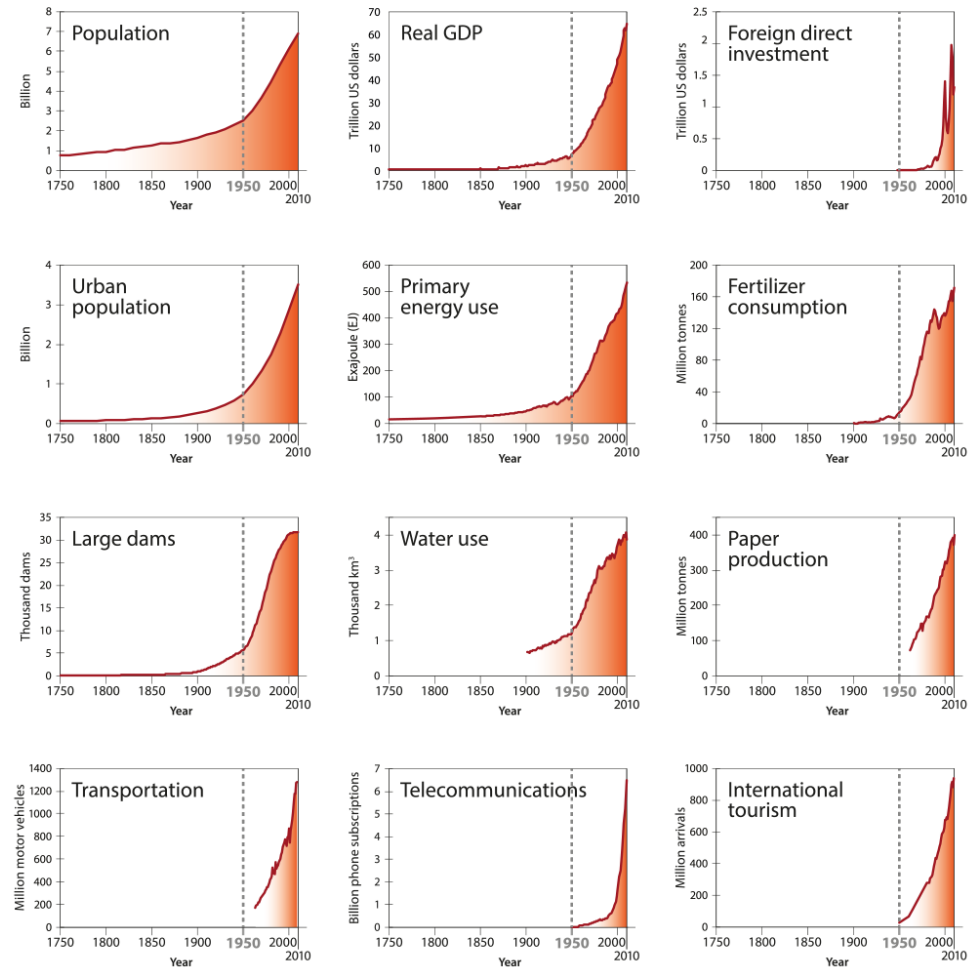
OurWorldInData.org/life-expectancy | CC BY

THE GREAT ACCELERATION

Na 1950 is ons
consumptiepatroon
omhooggeschoten

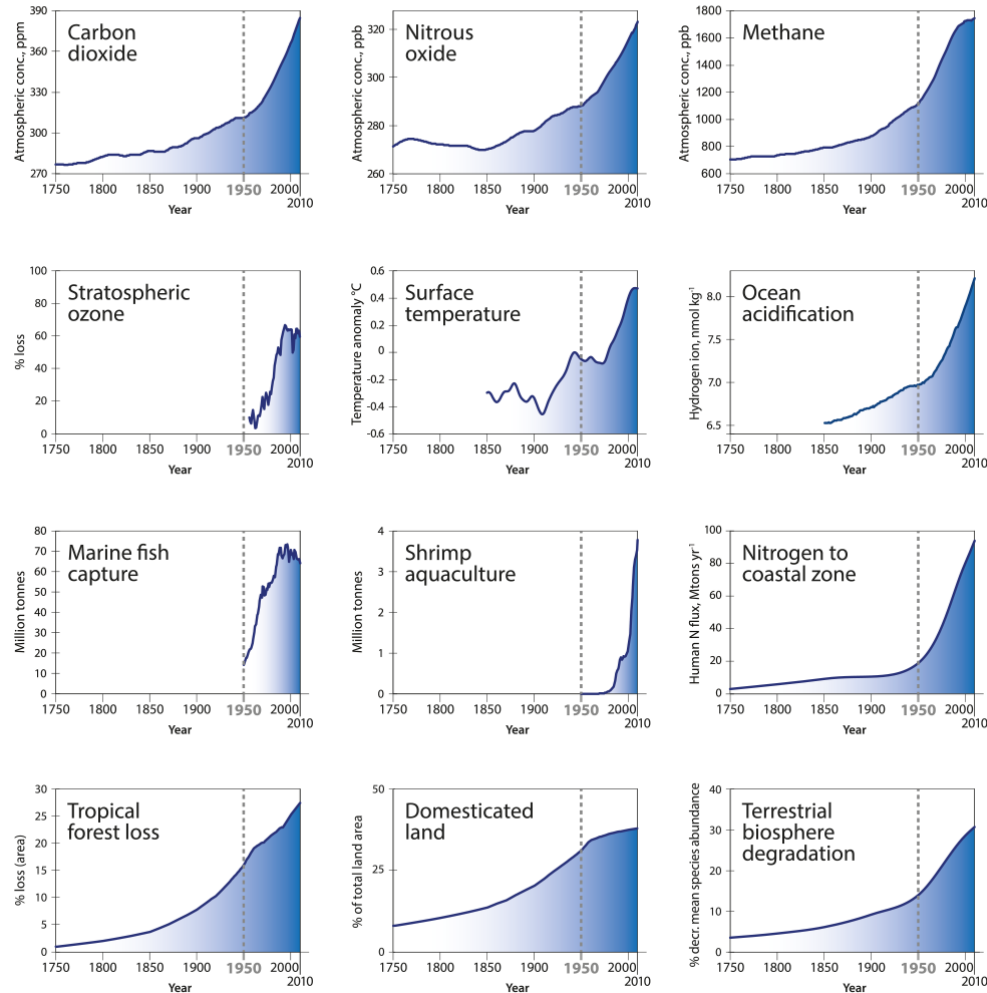
Socio-economic trends

THE GREAT ACCELERATION

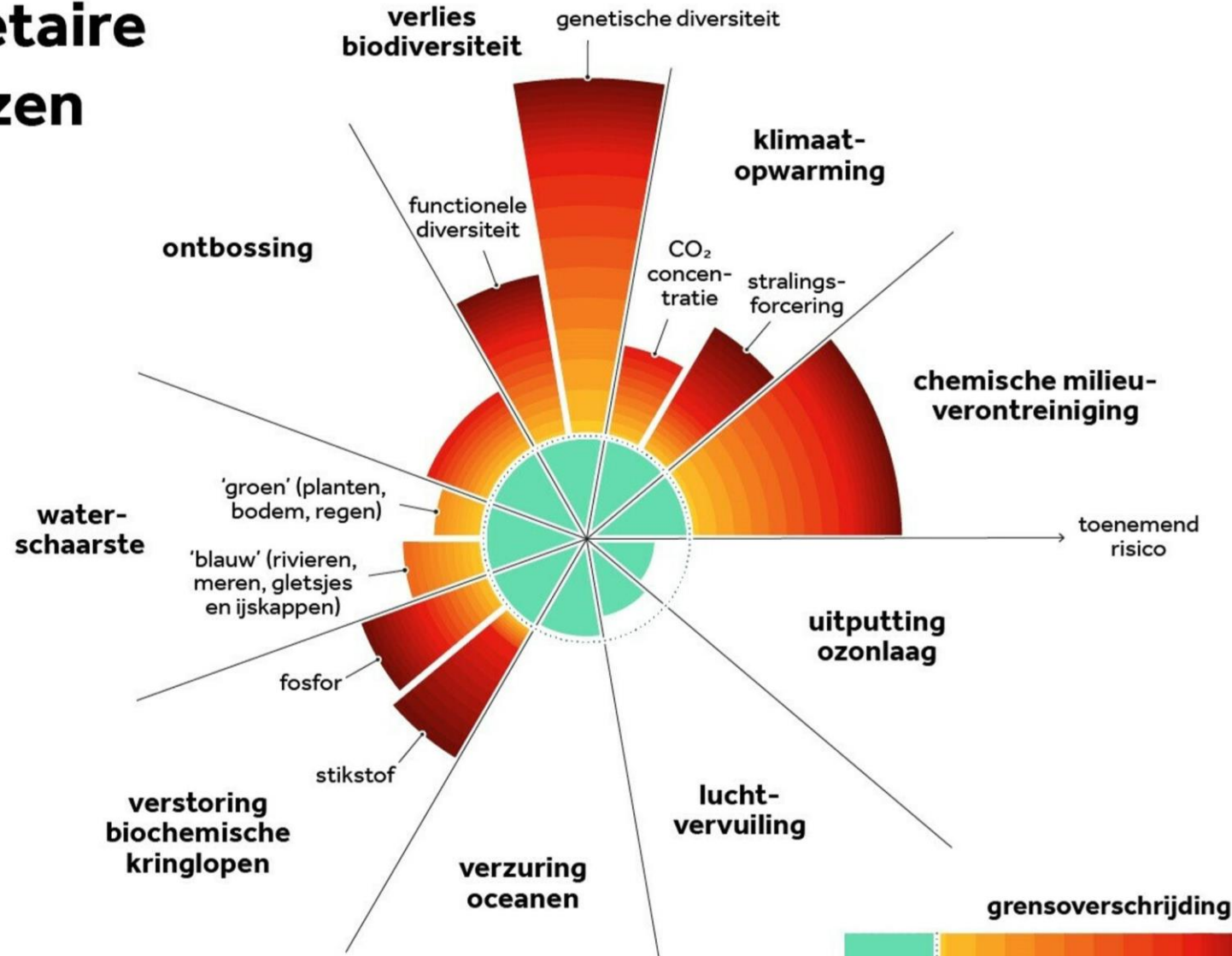
Tegelijkertijd hebben we de natuurlijke systemen van de aarde verstoord

Earth system trends

6 VAN DE 9 PLANETAIRE GRENZEN OVERSCHREDEN

Planetaire grenzen

KLIMAATIMPACT NEDERLANDSE ZORG

- 7% CO2 uitstoot
- 4% afval
- 13% grondstoffengebruik
- 80% oppervlaktewateren sporen medicijnen

ECOLOGISCHE PARADOX

MENSELIJKE GEZONDHEID
&
WELZIJN

ECOLOGISCHE GEZONDHEID
&
WELZIJN

De toestand van de menselijke
gezondheid en die van de
natuurlijke systemen van onze
planeet bewegen zich in
teggengestelde richtingen

Meyers, 2017

DE AARDE IS ZIEK - en daardoor mensen ook

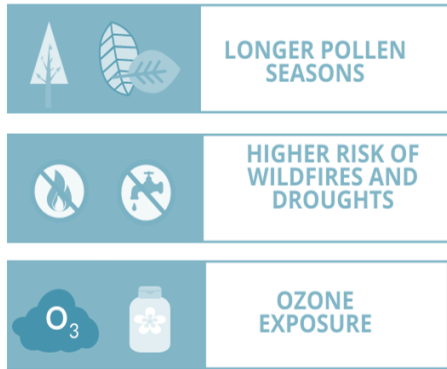
RISICOFACTOREN
DEMOGRAFISCHE, SOCIAAL-ECONOMISCHE, MILIEU- EN ANDERE INVLOEDEN DIE DE RISICO'S VERSTERKEN

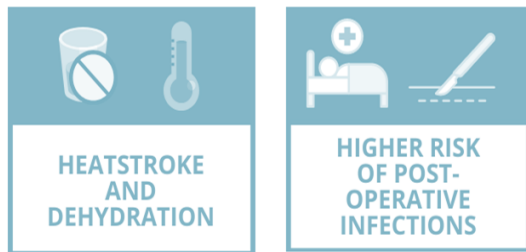
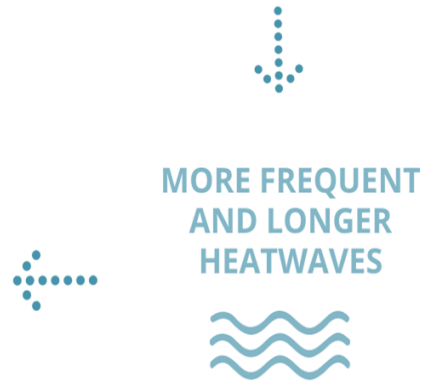
ENKELE VOORBEELDEN

- verwondingen
- geestelijke gezondheid
- warmte-gerelateerde aandoeningen
- dood
- long- en cardiovasculaire aandoeningen
- allergieën
- cholera
- infectieziekten
- leptospirose
- ondervoeding
- infectieziekten
- malaria
- lyme
- westnijlvirus
- dengue
- geestelijke gezondheid
- migratie

RISING TEMPERATURES

EXTREME HITTE

- Toename in sterfte = 33,7%
- 150.000 doden 2014-18
- Kwetsbaar voor hitte gerelateerde ziekten

ECOLOGISCHE PARADOX HERZIEN

MENSELIJKE GEZONDHEID
&
WELZIJN

ECOLOGISCHE GEZONDHEID
&
WELZIJN

We hebben geleend ten koste van de gezondheid van toekomstige generaties om economische winst in het heden te realiseren

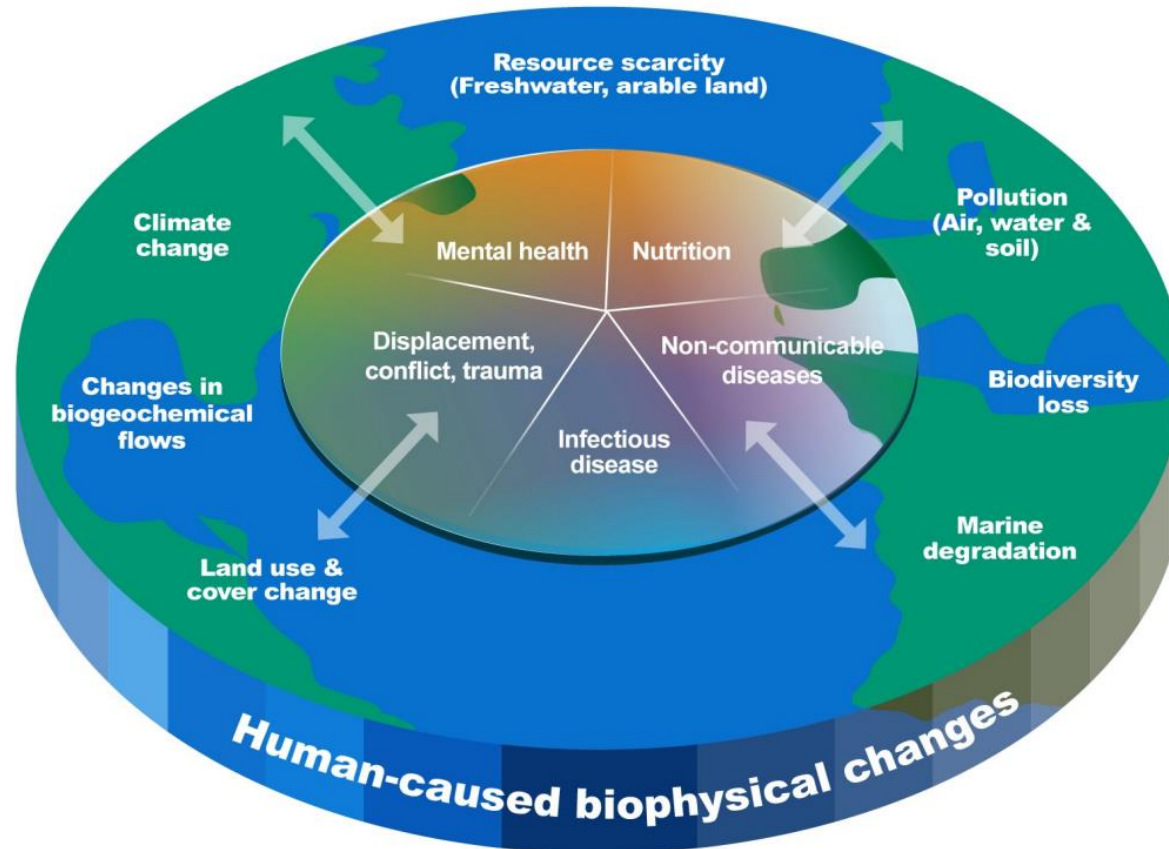
Rockefeller Foundation – Lancet
Commission on Planetary Health
2015

DUURZAAMHEID IN DE ZORG

PLANETAIRE GEZONDHEID

“the achievement of the highest attainable standard of health, wellbeing, and equity worldwide through judicious attention to the human systems—political, economic, and social—that shape the future humanity and the Earth’s natural systems that define the safe environmental limits within which humanity can flourish.”

Bereiken Planetaire Gezondheid – Vraagt dat wij leren om bijna alles anders te doen

Hoe we ons landschappen
natuurlijke bronnen beheren

Creëren van een
Planetaire
Gezondheidsbeweging en
beleidsverandering

En de verhalen die we
onzelf vertellen over
onze plaats in de
wereld, onze relatie met
de natuur en wat het
betekent om een goed
leven te leiden

Hoe we onze
steden bouwen en
in leven

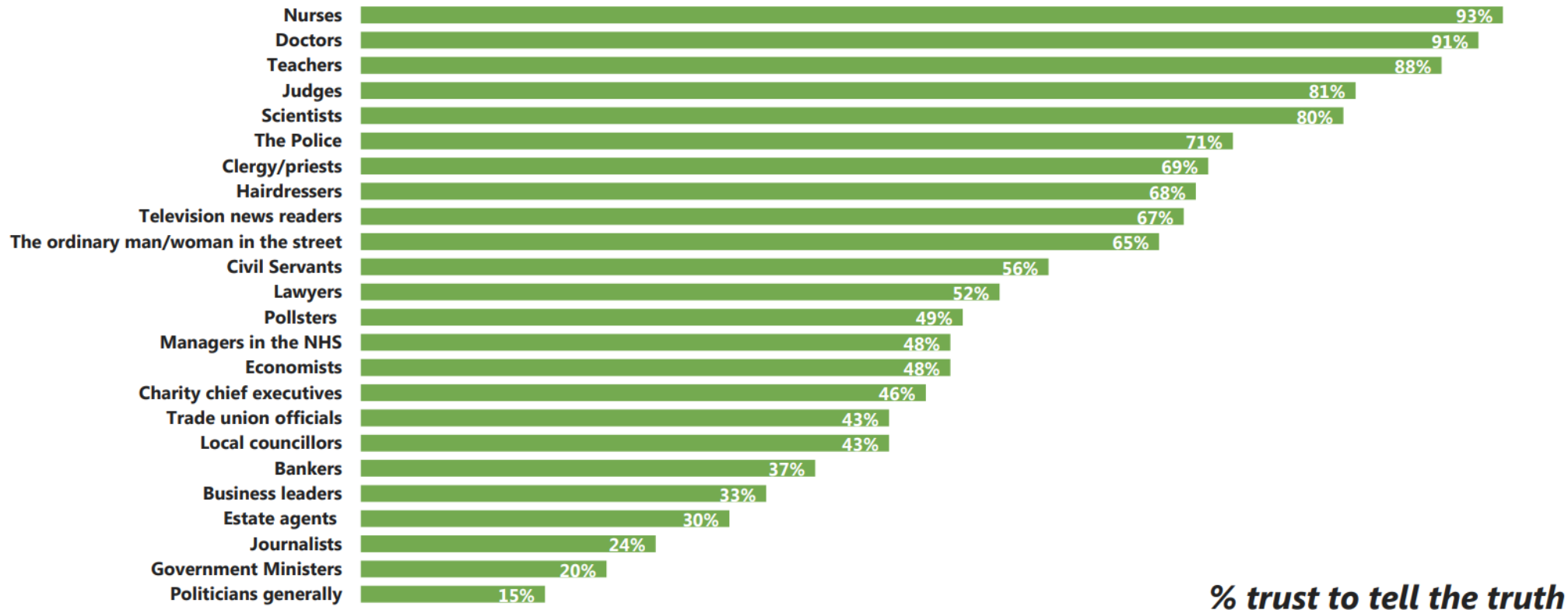
Hoe we voeding,
producten en
energie produceren
en consumeren

WIE MOET DE TRANSITIE LEIDEN?

Veracity Index 2016 – all professions overview

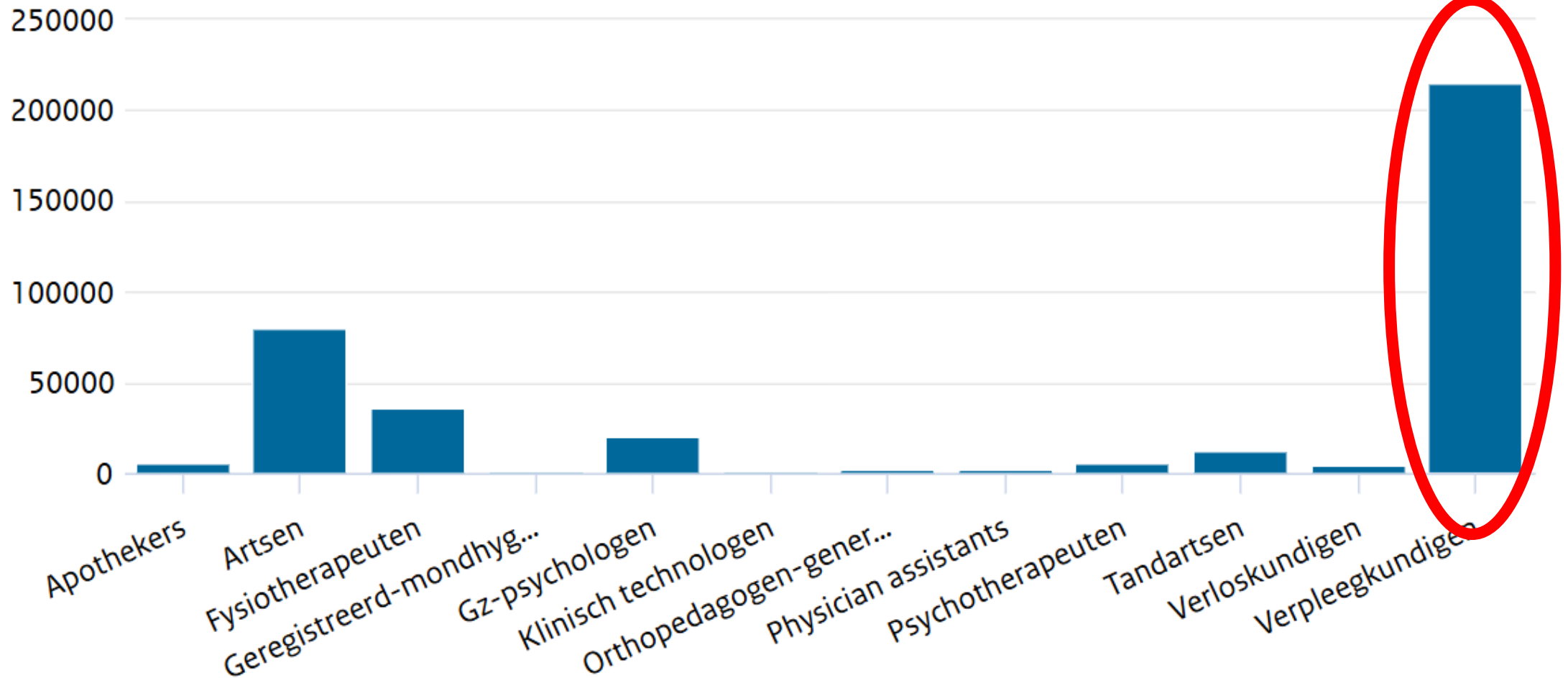
"Now I will read you a list of different types of people. For each would you tell me if you generally trust them to tell the truth, or not?"

VERPLEEGKUNDIGEN ZIJN MET VELEN

Aantal registraties in het BIG-register

Per 3 maart 2025

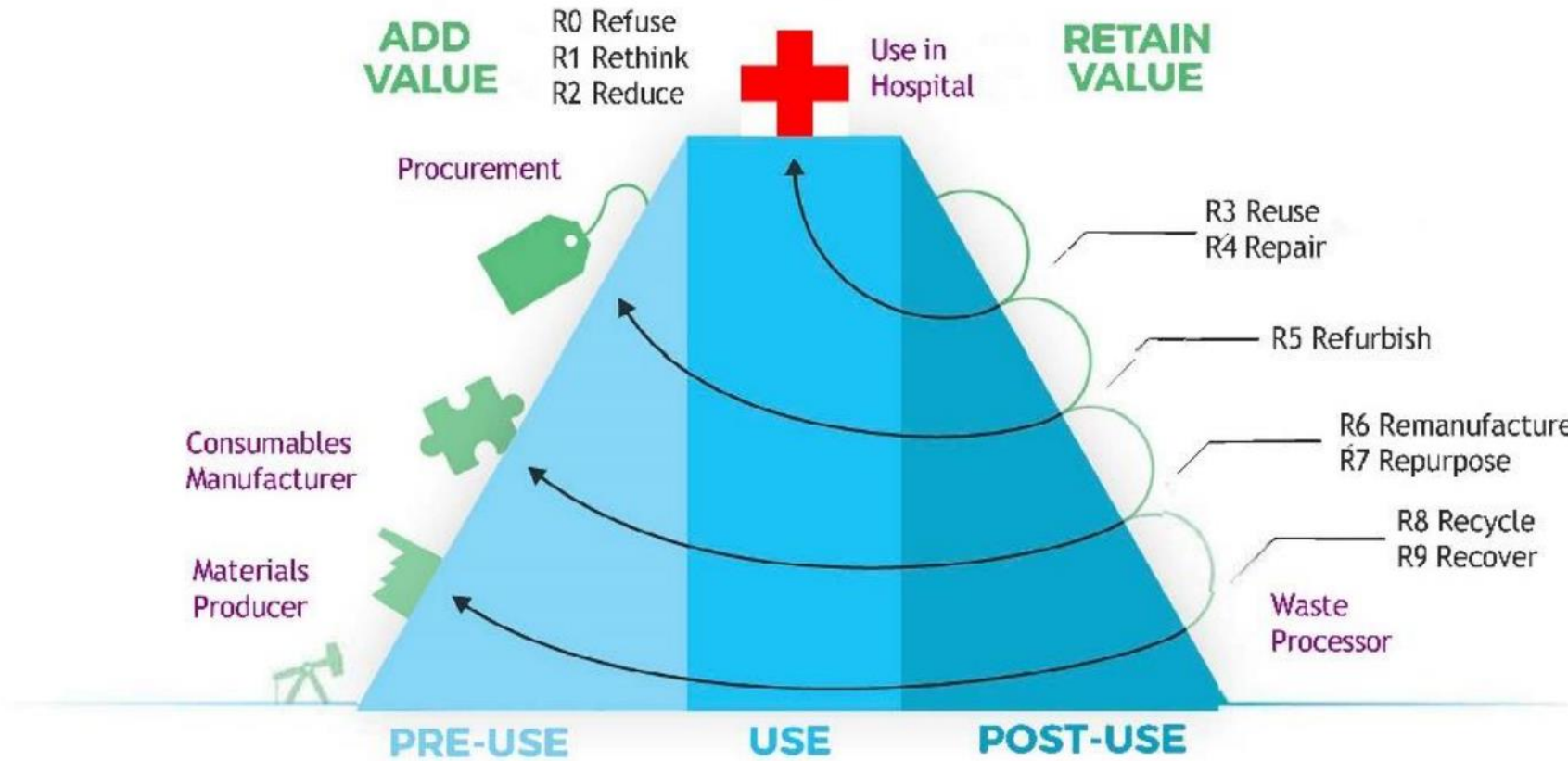
WAT IS DE ROL VAN VERPLEEGKUNDIGEN?

1. Bewustzijn bevorderen
2. Praktijk en beleid bevorderen
3. Richtlijnen voor duurzame zorg ontwikkelen
4. Zorg voor duurzame materialen en hulpbronnen
5. Educatie en betrokkenheid van patiënten
6. Verpleegkundig onderzoek en evidence-based practice
7. Deelnemen aan publieke debat

DUURZAME VERPLEEGKUNDIGE ZORG

VERGROTEN VERPLEEGKUNDIGE IMPACT

The 10R Circular Economy strategies depicted along the value chain (purple) for medical consumables.

VERPLEEGKUNDIG LEIDERSCHAP

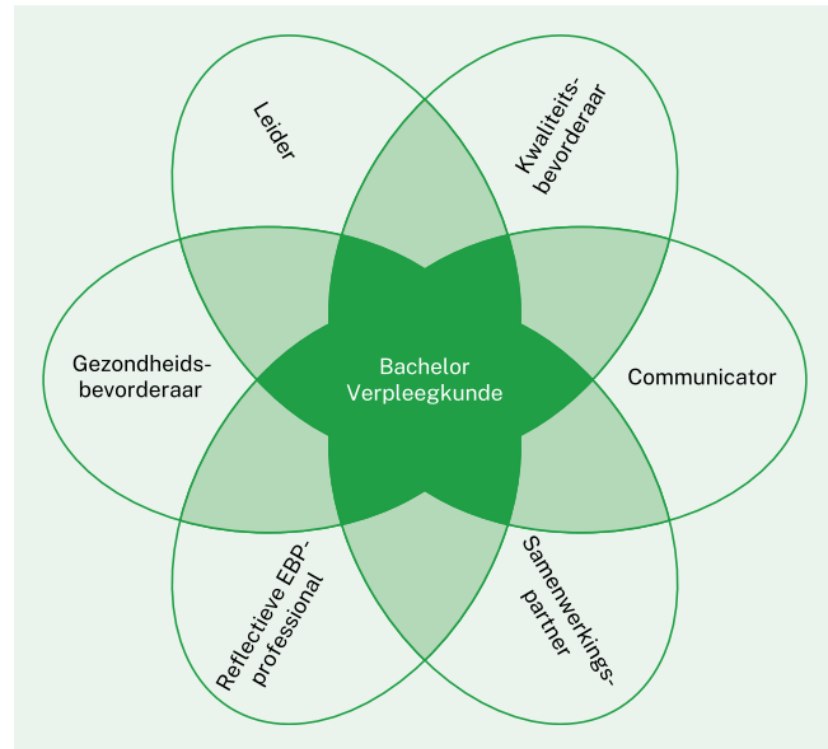
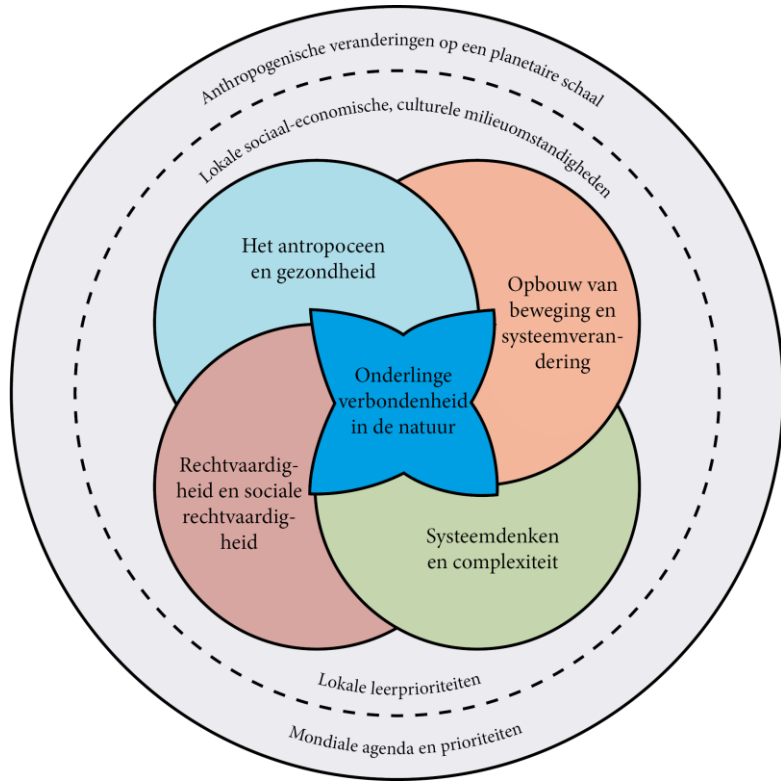
- Leiderschapsvaardigheden
- Netwerken en beleidsverandering
- Rolmodel zijn

1	Being – Relatie tot Onszelf
2	Thinking – Cognitieve Skills
3	Relating – Zorg voor de Ander en de Wereld
4	Collaborating – Sociale Vaardigheden
5	Acting – Verandering Teweeg Brengen

IMPACT DOOR KLIMAATGERELATEERD ONDERWIJS

1. Zelf educatie & anderen over relatie klimaat en gezondheid
2. Hoe preventieve maatregelen te nemen
3. Methoden van onderzoek voor evidence-based beleid

KIJK MET EEN GROENE LENS NAAR CURRICULUM

VERPLEEGKUNDIG ONDERZOEK

1ste klimaatgerelateerde publicatie: 1995

(geneeskunde 1961 ; bouwkunde 1957)

Onderzoek naar evidence-based circulaire strategieën:

- Verpleegkundige interventies die CO2 reduceren
- Promoten van gezond gedrag van personeel en een gezonde omgeving
- Verduurzamen van verpleegkundige protocollen en richtlijnen
- Gebruik maken van verpleegsensitieve indicatoren

METEN VAN BEWUSTZIJN, MOTIVATIE & GEDRAG

- CHANT 2024: Climate, Health, and Nursing Tool
- Vertalen en valideren
- Verwachting = voor de zomer beschikbaar

In een notendop...

- Duurzaam en circulair werken zorgt voor een gezonde aarde & gezonde mensen
- Verpleegkundigen spelen een rol en kunnen invloed uitoefenen
- Geeft hoop op een betere toekomst

MEER WETEN?

<https://esch-r.org/>

LinkedIn:

ESCH-R consortium

Creating circular hospitals together

Hoe willen jullie de rol van de verpleegkundigen in duurzame zorg vergroten?

En waarin kunnen we elkaar versterken?

